

Elena Carreras, pregonera de Gràcia: «Les dones fem servir el llenguatge de manera culpabilitzadora»

Cap del servei d'Obstetrícia i Ginecologia de Vall d'Hebron, la doctora Carreras reivindicarà la consciència feminista en el tret de sortida de la Festa Major de Gràcia

Elena Carreras, pregonera de la Festa Major de Gràcia. | Janira Planes

Elena Carreras (Barcelona, 1960) és doctora i cap de servei d'Obstetrícia i Ginecologia a l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron. Serà la pregonera de la Festa Major de Gràcia, un festa que defineix com la seva vinculació anual "al món real", perquè passa la major part del temps a l'hospital. Per ella, Gràcia representa sortir al carrer i compartir el temps amb amics, i la prova fefaent de la diversitat d'una ciutat en constant transformació i totalment cosmopolita.

Quedem a la plaça de la Vila de Gràcia, a la seu del Districte, des d'on aquest dimarts al vespre farà el pregó davant dels veïns d'un barri on va viure l'adolescència i el procés de marxar de casa. Arriba de la Vall d'Hebron, després d'un matí que, "com sempre sol passar" -afegeix amb gest conformista i un lleuger somriure- s'ha complicat una mica. Tot just comença vacances i porta una bossa vermella que brilla sota el sol del barri, que està ultimant els detalls dels guarnits, els protagonistes de la festa major. "És un regal d'una pacient que vaig tenir fa sis anys, cada any em porta alguna cosa abans de vacances", comenta somrient, ensenyant la bossa.

Ferma defensora de donar visibilitat a les coses bones, gaudeix dels canvis que s'estan vivint en

el món sanitari, i en aquesta conversa amb **NacióDigital** remarca la necessitat de cuidar les coses públiques, en general, poc valorades. Abans de començar a treballar en la que, confessa, és la seva vocació, Carreras va formar part de la fundació de l'Associació de Veïns de Gràcia (<http://www.avgracia.cat>), des de la vocalia de Dones. Una vocalia que avui, segur, "s'hauria dit vocalia feminista". Aquesta experiència la va fer apostar per l'obstetrícia i la ginecologia, i també li va donar "una perspectiva de gènere molt bona".

Precisament per això és la pregonera d'enguany, per la seva contribució cabdal al món de la medicina i aquest vincle tan especial que l'uneix amb Gràcia. El regidor del districte, Eloi Badia, reconeixia fa pocs dies que és "un gran honor" tenir una pregonera com ella. El "dèficit històric de dones pregoneres" és evident, i en un 2018 que pot haver marcat un abans i un després en la lluita feminista amb la vaga del 8 de març (<https://www.naciodigital.cat/noticia/150112/lluita/igualtat/agafa/embranzida/8-m/historic>) i la indignació per la sentència de "la Manada" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/157844/400/persones/clamen/barcelona/contra/llibertat/manada>), Carreras és una veu que cal escoltar.

En l'àmbit professional, és reconeguda mundialment per la separació l'any 2012 de dues germanes siameses que compartien el fetge, així com pel tractament intrauterí de l'espina bífida. Confessa que la societat amb interès per la ciència li agrada, perquè creu que és una societat crítica per definició, "que es planteja preguntes i que busca respostes". L'interès en els progressos científics, diu, és senyal de maduresa col·lectiva.

Sobre el paper de la dona i l'ús del llenguatge

També ho és el paper de la dona. Els models de dones que han aconseguit el reconeixement professional haurien d'estar més visibilitzats, reivindica. I constata que quan una dona té càrrecs no acostuma a donar-hi importància, "a vegades fins i tot de manera inconscient". Les dones, explica, "fan servir el llenguatge de manera culpabilitzadora". Si una dona guanya una beca, "ha tingut sort", si obté un càrrec "li han donat la plaça", si un pacient agraeix la seva tasca "són capaces de dir-li que és la seva feina". I, el pitjor de tot, si una dona s'equivoca, "és estúpida".

Això no pot seguir així, subratlla. Les dones han de fer una feina, un esforç que "no és gaire difícil". Es tracta tan sols de "prendre consciència" del valor de les accions de cada una d'elles. "Un cop detectis aquests comportaments cap a tu mateixa, canviar-los serà qüestió de temps", diu. Carreras considera que la consciència és la llavor del canvi.

La doctora Elena Carreras, pregonera de la festa major de Gràcia 2018 Foto: Janira Planes

Un protocol antimasclista que apodera la dona

"Estem de festa major / en dates assenyalades / i aquí no hi volem 'manades' / ni cap mena d'agressor", recita un dels versos de la glosa d'enguany de la Festa Major de Gràcia, escrita pel periodista, traductor i glosador Ferriol Massip.

I es que el "no és no" ha ressonat més fort que mai aquests últims mesos pels carrers de Barcelona, i de la resta de ciutats catalanes i espanyoles. Després d'un 8 de març històric, marcat per la vaga feminista i manifestacions massives a favor de la igualtat, la sentència de "la Manada" va enutjar milers de dones que van sortir al carrer per denunciar la injustícia d'aquella resolució. La consciència feminista es fa palesa en l'organització d'una festa que vetlla per la seguretat de totes les persones reforçant el protocol antimasclista, que inclou punts d'informació i un disseny dels espais amb perspectiva de gènere (<http://ajuntament.barcelona.cat/gracia/ca/noticia/una-festa-major-antimasclista>) .

Per Carreras, el punt clau de tots aquests canvis és l'apoderament de la dona. "Tota la divulgació, el reforç de la seguretat, els punts liles... són necessaris i els respecto moltíssim", recalca, però posa el focus en l'apoderament femení. Aquest apoderament és el valor real, considera, i empeny la dona a no callar ni tenir por de denunciar.

És optimista. El futur encara s'ha de construir, però la societat "ha avançat molt". Reflexiona uns instants i sentència esperançada que "falta molta feina per fer, però també se n'ha fet molta de bona". I convida tothom a gaudir d'una Festa Major de Gràcia, com sempre, "feta per uns veïns que treballen de manera generosa pel barri i pels que passen de visita".

Com donar resposta a una agressió sexista?

Els sis punts del protocol antimasclista (<https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2018/07/31111941/GUIA-RECOMANACIONS.pdf>) de Barcelona

- 1. Escoltar la persona agredida**, respectar la seva opinió i desitjos, i mantenir la seva confidencialitat (si així ho desitja).
- 2. Proporcionar-li un espai de seguretat.**
- 3. Coordinar-se** i portar a terme totes les accions que siguin necessàries quant a recursos. En cas que l'agredida necessiti atenció mèdica, valorar qui la pot acompanyar a l'ambulància o centre mèdic.
- 4. Identificar a/els agressors**, sempre que es pugui.
- 5. Valorar/preguntar a la persona agredida** si necessita algun altre tipus d'assistència i informar que té dret a interposar una denúncia, així com el dret d'anar acompanyada d'una advocada (preferiblement experta en violències masclistes).
- 6. Evitar i tallar els rumors.**